

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12313

Tarih : 16.06.2025

29930

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Kurumsal olarak adı sıklıkla yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları ile gündeme gelen Tarım Kredi Kooperatifleri'nin adı bu defa verilen sübvansiyonlu kredilerin usulsüzlüğü ile ilgili iddialarla kamuoyunda gündemdeki yerini korumaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre;

- 2025 Ocak ayında, Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş. (Tarım Kredi) 5,5 milyon TL zarara uğratılarak şirket çalışanı G.B.'nin, sahte satışlar göstererek yolsuzluk yaptığı ortaya çıkmıştı.
- 2025 Nisan ayında ise, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü Hüseyin Aydın'ın 3628 sayılı kanuna göre Tarım Bakanlığı'na mal bildirimini yapması gerekirken kendi hazırlattığı bir genelgeyle bu yükümlülüğünden kaçtığı gündeme gelmişti. Bu konuda Tarım Bakanlığı'nın hiçbir işlem yapmadığına ilişkin iddialar, çiftçi kuruluşunun şeffaflıktan uzak bir şekilde yönetildiğine yönelik eleştirileri de haklı kılmaktadır.

Son olarak, Tarım Kredi Kooperatifi'nin usulsüz şekilde yapılan işlemlerle çiftçilere hayvan verilmiş gibi gösterilerek kredi kullandırıldığı iddiasıyla bazı kooperatif ortakları hakkında ağır ceza mahkemesinde dava açıldığı anlaşılmaktadır. Ancak dikkat çeken nokta şu: krediyi veren kooperatif müdürünün dışında, bölge birliği yetkilileri ve süreci denetlemekle yükümlü üst kademe isimlerin sorumlu tutulmaması akıllara diğer sorumluların aklanmak istendiğine ilişkin

haklı şüpheleri beraber getirmiştir. Bu durum hem kurum tarafından sağlanan kredilerin güvenilirliği tartışmalı hale getirmekte hem de ortaklara hayvan teslimi yapılmadan, evrak üzerinde işlemlere ilişkin etkin denetimin yapılmadığı ve yapılan soruşturmaların sağlıklı yürütülmediğine yönelik iddialara dair sorular cevapsız bırakılmıştır.

Kamuoyuna yansıya bilgilere göre sübvansiyonlu kredilerde usulsüzlük 2017 yılında yaşanmış, Tarım Kredi ortakları hakkında dava ise 2019 yılında açılmıştır. İddialara göre usulsüz kredilere ilişkin sadece kooperatif müdürünün sorumlu tutulmuştur. İlgili müdür dışında bölge yetkililerinden hiçbir yöneticinin sorumlu tutulmamıştır. Bu durum söz konusu usulsüzlük ile ilgili yürütülen süreci tartışmalı hale getirmiştir. Aynı zamanda söz konusu dava, Tarım Kredi Kooperatiflerinde kredi süreçlerindeki denetim mekanizmalarının işlevsiz işlendiğine dair şüpheleri ve iddiaları yeniden gündeme taşımaktadır.

Son zamanlarda gündeme gelen bu üç örnek, Tarım Kredi Kooperatiflerinde yolsuzluk ve usulsüzlüklerin temel nedeninin; kurumun kuruluş amacı olan çiftçilerin etkin bir şekilde desteklenmesi amacından uzaklaştığı, yönetimde etkin şeffaflığın ve etkin bir denetimin olmaması nedeniyle yöneticilerin gerektiğinde keyfi genelgeler ve uygulamalarla kurumun yönetildiği iddialarını güçlendirmektedir.

Tarımsal üretimin ve çiftçilerin can çektiği bu süreçte, Tarım Kredi Kooperatifleri gibi bir çiftçi kuruluşunda ortaya çıkan usulsüz ve kanunsuz işlemlere ilişkin etkin bir soruşturma ve incelemenin yapılmaması da kuruma yönelik ciddi bir güven kaybına yol açtığı gibi çiftçileri de üretimden kopartmaktadır.

Dolayısıyla Tarım Kredi Kooperatiflerinin bütün yönleriyle yeniden ele alınması, kurumun tek ortak paydasının tarımın gelişmesi ve çiftçilerin daha etkin bir şekilde desteklenmesinin sağlanmasına yönelik yeniden yapılanmasına ilişkin gerekli adımların ivedilikle atılması gerekiyor. Bakanlığınız bu konudaki sorumluluğunu bir an önce yerine getirmelidir.

Bu bağlamda;

- 1- Davaya konu olan sübvansiyonlu kredilerde yapılan usulsüz ile ilgili sadece kooperatif müdürünün sorumlu tutulduğu iddiası doğru mudur? İlgili müdür dışında bölge yetkililerinden hiçbir yöneticinin sorumlu tutulmamasının gerekçesi nedir?
- 2- Sübvansiyonlu kredilerde yapılan usulsüzlüklerle ilgili bakanlığınızca herhangi bir idari soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa sonuçları kamuoyu ile neden paylaşılmamaktadır?

- 3- Söz konusu bu davaya konuya olan ilgili müdür dışında herhangi bir kurum yetkisi ve personel hakkında idari soruşturma açılmış mıdır? Söz konusu usulsüzlüğün bütün aşamalarındaki işlemleri ilgili müdür tek başına mı yapmıştır?
- 4- Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürünün mal beyanında bulunmadığına ilişkin iddialar doğru mu? Doğru ise konu hakkında herhangi bir idari veya hukuki işlem yapıldı mıdır?
- 5- İddialara göre, yasal olarak Tarım ve Orman Bakanlığı'na sunulması gereken mal bildirim formlarının, kurum içindeki bir Daire Başkanına verilmesi yeterli sayılmıştır. Bu uygulama yasal mı?
- 6- 2025 Ocak ayında, Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş. (Tarım Kredi) 5,5 milyon TL zarara uğratılarak şirket çalışanı G.B.'nin, sahte satışlar göstererek yapılan yolsuzlukla ilgili herhangi idari işlemler yapılmıştır? Yolsuzluğa konu olan söz konusu zararın telafi edilmesine yönelik herhangi bir rücu işlemi yapılmış mıdır?